

[Holger Andersen.]

Tryggers Udtalelser i Malmø den Gang tog Sigte paa ganske det samme Forhold som nu, at en Nedlæggelse af dansk Forsvarskraft maatte faa yderst betænkelige Følgevirkninger for Sverige. Excellencen Trygger talte den Gang om, hvad der vilde ske for Sverige, hvis man tænkte sig det utænkelige — føjede han ganske vist til —, at Finland besluttede at nedlægge sit Forsvar. Enhver maa vel uden videre kunne forstaa, at det vilde faa de farligste Virkninger for Sverige. Og derefter vendte han sig til Danmark og fremhævede stærkt, hvilke Urofølelser det maatte fremkalde i Sverige, om den Mulighed nogen Sinde skulde indtræffe, at det danske Nabofolk, som Sverige føler sig særlig stærkt og varmt knyttet til, ikke mere var Herre over sin egen Skæbne og sine egne Forhold, men afløstes af en fremmed Stormagt ved Indløbet til Østersøen, og dersom man nogen Sinde kunde tænke sig den Mulighed, at Norge slog ind paa den samme Vej, saa vilde Stillingen for Sverige blive næsten haabløs.

Det er ogsaa svenske Røster, der først har løftet sig nu efter Valget i 1929, og det forekommer mig ingenlunde uforstaaeligt, for det er indlysende, hvilke farlige Tilbagevirkninger for Sverige Danmarks Afrustning vil faa. Vi er Sveriges Nabo ved Øresund, og Sjællands Besættelse af en Stormagt vilde være yderst faretruende for Sverige. En fremmed Stormagt vilde blive Nabo til Sveriges rigeste og tættest befolkede Provinser. Skaane, Halland, Blekinge og Bohus tæller op mod $\frac{1}{4}$ af Sveriges Befolkning, skønt deres Landomraade vel kun udgør $\frac{1}{20}$ af hele Sveriges Areal. I disse Landstrækninger, det vil sige hovedsagelig indenfor Kattegats og Østersøens Kyster, ligger et af de vigtigste Tyngdepunkter i Sveriges politiske og økonomiske Kraft. Der er under de nuværende politiske Forhold i Østersøen et vidtgaende Fællesskab i danske, svenske, norske og finske Interesser, og det vilde efter min Mening styrke Samhørigheden i Norden og Nordens hele Stilling og Indflydelse i Europa, hvis dette Fællesskab gav sig stærkere Udtryk. Paa vigtige Omraader af juridisk, administrativ og anden lignende Art finder jo et saadant vidtgaende Samarbejde Sted, og det burde ogsaa mere og mere omfatte de store verdenspolitiske Problemer, derunder ikke mindst det Spørgsmaal, jeg har dvælet ved i Dag, Neutralitetsudviklingen eller Solidariteten. Hvor staar vi i dette fremtidige Meningsskifte, og hvorhen gaar vi?

Her er ikke Tale om Militæralliance eller Forsvarsforbund, skønt dette jo ofte har været drøftet, thi jeg er enig med den ærede Ordfører for Venstre, naar han i Gaar sagde, at det var der ingen Grund til, ingen Mening i at tale om, eller det var Tiden maaske ikke moden til, jeg husker ikke nøje, hvad han sagde, men Meningen var i hvert Fald den. Der er ingen, der i denne Sal har taget Ordet for Militæralliance eller Forsvarsforbund, men kun for at drøfte disse store Spørgsmaal af folkeretlig Art, som i Virkeligheden griber dybt ind ogsaa paa det militærpolitiske Omraade. Opfattelserne har ofte været saare forskellige, men jeg maa maaske endnu have Lov til at minde om, hvor længe Udenrigsminister Løvland i 1906 under de Forhandlinger, der den Gang førtes om den norske Neutralitets- eller Garantitraktat — den, der ikke blev en Neutralitetstraktat, men kun en Integritets-Garantitraktat —, søgte at fastholde en Formulering af Traktaten, der aabnede Udvej for Afslutning af et nordisk, et skandinavisk Forsvarsforbund. Jeg nævner dette kun som Historie, som passé, og ingenlunde som Udtryk for noget, der melder sig i Øjeblikket.

Til Slut skal jeg tillade mig at minde om en Forhandling, der den 10. April i Aar, midt under vor Valgkampagne, fandt Sted i den svenske Rigsdag. Den var foranlediget af et svensk socialdemokratisk Forslag om at nedsætte en ny Forsvarskommission, en Kommission, der skulde kunne udrede forskellige af de indfildrede og vanskelige Forhold, som i den seneste Tid havde gjort sig gældende paa det militær-politiske Omraade, og som navnlig skulde kunne udrede hele Problemet om den tekniske Krig og den Udvikling, denne var undergaaet. Under denne Debat udtalte den tidligere socialdemokratiske Statsminister Sandler, Brantings Efterfølger, følgende, som jeg skal tillade mig at oplæse efter det stenografiske Referat og dermed slutte det, jeg har at sige her i Dag. Efter at have redegjort for de Forhold, der førte til det svenske socialdemokratiske Forslag, siger Hr. Sandler:

„Jeg drager deraf den Slutning, at det ikke er nok med, at man faar Afrustningsarbejdet i Gang paa Konventionslinien. Man maa kunne mobilisere Magt for at holde Krigen bundet ogsaa i en Verden, som tager et eller andet maaske endog bemærkelsesværdigt Skridt paa Nedrustningens Vej. Magt *indenfor* Folkene og Magt *mellem* Folkene, ja, i værste Fald Magt *over* Folkene. Dermed